

Møteinnkalling

Utvalg: Rohkunborri nasjonalparkstyre
Møtested: E-post
Dato: 06.10.2020
Tidspunkt: 09:00

Møtet gjennomføres som e-postmøte. Saksfremlegg med forslag til vedtak sendes samtidig til alle styremedlemmer i tråd med kommuneloven § 11-8., fjerde ledd. Forslaget anses som vedtatt hvis samtlige medlemmer slutter seg til det framlagte forslaget, og til at vedtaket treffes etter skriftlig saksbehandling.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 28/20	Styresak Behandling av søknad om tillatelse til bruk av drone for fotografering av hytte ved Kjelelva		2020/9077

Styresak

**ST 28/20 Behandling av søknad om tillatelse til bruk av drone for
fotografering av hytte ved Kjelelva Behandling av søknad om tillatelse til
bruk av drone for fotografering av hytte ved Kjelelva**

Arkivsaksnr: 2020/9077-3

Saksbehandler: Ida Steien Bjerka

Dato: 02.10.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rohkunborri nasjonalparkstyre	28/20	06.10.2020

Behandling av søknad om bruk av drone til fotografering av hytte ved Kjelelva

Forvalters innstilling

Vedtak

Med hjemmel i verneforskrift for Rohkunborri nasjonalpark § 3 pkt. 7.2 og naturmangfoldloven § 48 avslås søknad om bruk av drone til fotografering av hytte ved Kjelelva som salgsobjekt.

Vedtaket kan påklages innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og skal sendes til nasjonalparkstyrets adresse over, jf. forvaltningsloven § 32.

Saksopplysninger

Bjørn Klauer har i e-post 21.09.20 på vegne av Jan Sørmo søkt om tillatelse til bruk av drone for å filme Sørmos hytte ved Kjelelva i forbindelse med promotering av salg av eiendommen. Behovet er anslått til 20 sekunders opptak i lav høyde. Forvalter ba i e-post 24.09.20 om ytterligere opplysninger vedrørende behov for video eller stillbilder av hytta og om begrunnelse for ønsket om å bruke drone. Bjørn Klauer opplyste i telefonsamtale 30.09.20 at eier av hytta ønsker gode oversiktsbilder av hytta og omgivelsene i forbindelse med promotering av salg av eiendommen, og at filmingen var ønsket gjennomført før lauvet på trærne er borte.

Regelverk

Rohkunborri nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 25. februar 2011. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort naturområde med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander i et vidt

spenn av naturtyper fra frodige gråor-heggeskoger, urskogpreget bjørkeskog og høgstaudeskoger, store våtmarksområder og ferskvannsmiljø med opprinnelig plante- og dyreliv til alpine naturtyper med canyon i Sør-dalen. Fjellreven er også en art det skal tas spesielt vare på.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet med vernet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Nasjonalparken har en egen forskrift. Bruk av motordrevet modellfly er forbudt, jf. § 3 pkt. 7.2. Forskriftens § 4 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48. I nml § 48, tredje ledd, heter det at *«Søknad etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»*

Det er viktig å merke seg at dispensasjonsregelen i nml § 48 ikke kan brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, og det skal gjøres en vurdering av eventuelle presedensvirkninger.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak eller om det gis dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Søknaden er vurdert i forhold til verneformålet og verneverdiene i nasjonalparken samt påvirkningen av disse, og i henhold til kriteriene i nml § 48.

Naturmangfoldloven § 7 viser til prinsippene i lovens §§ 8-12. Disse skal legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. Paragrafene dreier seg om kunnskapsgrunnlaget, føre var-prinsippet, samlet belastning, kostander ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Det er kjent lokaliteter for hekkende rovfugl i Sør-dalen. Det er kjent at droner kan påvirke dyre- og fuglelivet. Rovfugl som blir forstyrret av droner kan angripe dronen og

medføre skade både på seg selv og dronen. Rovfugl er spesielt sårbar i hekketida. Om høsten vil rovfugl være mindre sårbar for forstyrrelser etter ungene har forlatt reiret (nml §§ 8 og 9). Også folk som er på tur for å oppleve natur og stillhet vil kunne oppleve en drone som forstyrrende, særlig når en er inne i en nasjonalpark hvor det ellers er strenge restriksjoner mht. motorferdsel og støy og ikke forventes f.eks. dronebruk.

Bruk av drone kan i en del sammenhenger være skånsomt for naturmiljøet, og særlig i de situasjonene hvor en unngår bruk av motorisert ferdsel for å få utført samme oppdraget. Bruk av droner må håndheves strengt på lik linje med motorisert ferdsel innenfor nasjonalparken. En streng praksis må ses på bakgrunn av at det er et forbud mot bruk av modellfly o.l. i nasjonalparken, og ut ifra at det i verneprosessen er vurdert som relevant med et slikt forbud pga. den forstyrrende effekten det kan ha. Det er imidlertid viktig å skille på de ulike formålene med dronebruk – hva som er nødvendig og av nytteverdi og hva som er av mer kommersiell karakter. Rohkunborri nasjonalpark har per tiden ikke en vedtatt forvaltningsplan, men det er et likhetstrekk for andre nasjonalparker at det skilles på formålet med dronebruken når søknader vurderes. I stor grad tillates bruk av drone, med vilkår, til tiltak med en klar nytteverdi, f.eks. forskning, naturdokumentasjon, overvåkning, reindrift, forvaltning og formidling av verneområdene (ref. f.eks. Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker, Seiland/Sievju nasjonalpark). Rohkunborri nasjonalpark har også tidligere gitt tillatelse til bruk av drone der formålet har vært formidling av verneområdet. Hovedregelen for nasjonalparker med retningslinjer for dronebruk er også at privatpersoner ikke innvilges tillatelse til bruk av drone på grunnlag av presedensvirkning. Det er viktig at forvaltningen følger prinsippet om likebehandling. Gis det tillatelse til bruk av droner til privat fotografering, må det forventes at andre kan søke om tillatelse på samme grunnlag. Dermed kan det over tid oppstå større dronebruk enn hav som kan forsvares med tanke på å ta vare på naturmiljøet og verneverdiene (nml § 10). En tillatelse til dronefotografering her vil dermed forventes å skape presedens for nasjonalparken.

På bakgrunn av vurderingen av at tillatelse til bruk av drone til privat bruk vil skape uheldig presedens, vurderes det også at en tillatelse ikke oppfyller kravet i nml § 48 om at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. I dette tilfellet vurderes det at tillatelser til privat bruk over tid *kan* påvirke verneverdiene nevneverdig. Kriteriene i nml § 48 første ledd er kumulative, og en tillatelse kan ikke gis dersom tiltaket ikke oppfyller begge kriteriene om at det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det er forståelse for at det å bruke drone for å ta gode bilder av hytta med omgivelser for å fremme det som et godt salgsobjekt er ønskelig for eier av hytta. Det kan imidlertid også tas gode bilder av hytta og områdene rundt fra bakkenivå, og derfor kan ikke dronefotograferingen anses som nødvendig i en salgsannonse.

Vurderinger etter nml §§ 11 og 12 om kostandene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder kommer ikke til anvendelse i denne saken.

Etter en samlet vurdering er konklusjonen at tiltaket ikke oppfyller kriteriene for dispensasjon etter nml § 48. Formålet med opprettelsen av nasjonalparken er bl.a. å bevare et stort naturområde med et særegent landskap for å sikre biologisk mangfold og ta vare på opprinnelig dyre- og plantesamfunn, i tillegg til at allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Nasjonalparken må forvaltes etter føre var-prinsippet og i et nasjonalt og internasjonalt helhetlig og langsiktig perspektiv. For å bevare naturmiljøet i dette perspektivet må områdene skjermes mot inngrep og forstyrrelser som kan ødelegge eller forringe naturmiljøet og naturkvalitetene som vernet er ment å ivareta. Dersom det skal kunne gis en dispensasjon fra verneforskriften for bruk av drone må vilkårene for en dispensasjon være oppfylt, dvs. at tiltaket eller aktiviteten ikke er i strid med verneformålet og at tiltaket ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Bruk av drone for fotografering til presentasjon av hytte for slag er heller ikke nødvendig for gjennomføring av prosjektet da hytta med omgivelser kan fotograferes fra bakkenivå. Én dag med begrenset dronebruk ved Kjelelva vil kanskje ikke ha større negative virkninger på naturmiljøet og verneverdiene. Dersom det åpnes for bruk av drone til private formål, må det forventes at andre vil søke om tillatelse på liknende grunnlag. En tillatelse til dette formålet må derfor kunne forventes å skape presedens. Økt dronebruk innenfor nasjonalparken vil både stride mot verneformålet og kunne gi negative virkninger på verneverdiene. Dermed er ikke vilkårene i nml § 48 oppfylt for å gi en dispensasjon til bruk av drone til dette formålet. Forvaltningsmyndigheten avslår dermed søknaden.